

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně: **Ing. J. P.**, zastoupena Mgr. Radimem Vašendou, advokátem se sídlem Frenštát pod Radhoštěm, Rožnovská 241, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.9.2012 č.j. KUZL/58888/2012, o nahlížení do správního spisu

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. **Mgr. Radimu Vašendovi**, advokátovi se sídlem Frenštát pod Radhoštěm, Rožnovská 241, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobkyně.
- IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- [1] Žalobkyni bylo odepřeno právo nahlédnout do spisu ve věci přestupku.
- [2] Žalobkyně v zákonné lhůtě podala žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného, ve kterém uvedla, že rozhodnutím došlo k závažnému zásahu do jejích práv a navrhla, aby byla osvobozena od soudních poplatků, aby jí byl ustanoven zástupce k ochraně jejích práv a navrhla napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení a žalovaného zavázat povinností zaplatit jí náklady řízení do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.
- [3] Krajský soud usnesením ze dne 13.6.2013 č.j. 58A 8/2013-24 žalobkyni přiznal osvobození od soudních poplatků a usnesením ze dne 30.9.2013 č.j. 58A

8/2013-32 žalobkyni ustanovil zástupce z řad advokátů JUDr. Milana Matulu. Ustanovený zástupce dne 1.11.2013 doplnil žalobu tak, že žalobkyni svědčil právní zájem a vážný důvod k nahlédnutí do spisu, neboť dle jejího názoru byla v řízení o přestupku vedeném vůči obviněné I. S. pod sp. zn. MěÚ-RpR19191/12/Ma poškozenou. Tohoto přestupku se měla dopustit obviněná z přestupku tím, že neoprávněně pořídila fotokopii občanského průkazu žalobkyně a tímto podle názoru žalobkyně měly být zneužity její osobní údaje. Správní orgán I. stupně rozhodl 1.8.2012 usnesením, že žalobkyně není účastníkem řízení a vystupuje v předmětném přestupkovém řízení pouze v pozici svědka. Usnesení o tom, že žalobkyně není účastnicí řízení bylo k jejímu odvolání Krajským úřadem Zlínského kraje dne 19.9.2012 zamítnuto a usnesení správního orgánu I. stupně z 2.8.2012 potvrzeno. Dále zástupce uvedl, že s ohledem na to, že žalobkyně jemu neposkytuje potřebnou součinnost, při doplnění žaloby vyšel pouze z obsahu správního spisu a jednotlivých podání žalobkyně. Správní orgány obou stupňů nesprávně aplikovaly ust. § 27 odst. 2 správního řádu, neboť jí bylo odepřeno nahlédnout do správního spisu ještě předtím, než bylo rozhodnuto o tom, že není účastnicí řízení. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 6A 31/2001, že správní orgán nemůže autoritativně předem určit, komu náleží nebo komu vznikne právo, právem hájený zájem či povinnost, neboť to je věcí zkoumání v průběhu řízení a vydání rozhodnutí. Žalobkyně se cítila dotčena, že bylo porušeno její právo na ochranu jejích osobních dat a mohla tedy zvažovat opatřit si tímto způsobem podklady pro případné podání příslušné žaloby. Tento důvod pak správní orgán I. stupně nijak nezvažoval. Dle žalobkyně jí mělo být dovoleno nahlédnout do spisu vzhledem k jejímu postavení jako účastníka řízení, a to z důvodů uvedených v § 15 a § 18 zákona o přestupcích, neboť pořízená fotokopie občanského průkazu by měla být jejím vlastnictvím a byla správním orgánem zabráněna a nebyla jí vydána. Navrhl zrušit napadené rozhodnutí žalované, ale i usnesení Městského úřadu v Rožnově pod Radhoštěm ze dne 2.8.2012 č.j. MěÚ-Ks/30684/212/Ma a uložit žalovanému povinnost nahradit náklady řízení.

[4] Dne 26.3.2014 byl u soudu podán návrh žalobkyní o zproštění ustanoveného zástupce a ustanovení jiného zástupce z důvodu, že ustanovený zástupce ji poškozuje od srpna 2013, neboť jedná bez ní, podává návrhy. K této žádosti zdejší soud usnesením ze dne 5.5.2014 č.j. 58A 8/2013-51 ustanoveného zástupce JUDr. Milana Matulu zprostil a ustanovil nového zástupce z řad advokátů Mgr. Radima Vašendu.

[5] K žalobě žalovaný uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, v první řadě měl za to, že žaloba nemá náležitosti stanovené v § 71 odst. 1, soudního řádu správního a popřel, že by napadeným rozhodnutím došlo k zásahu do práv žalobkyně. Odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

[6] Napadeným rozhodnutím Krajský úřad Zlínského kraje, odbor právní a Krajský živnostenský úřad, oddělení státního občanství a přestupků rozhodl dne 19.9.2012 pod č.j. KUZL/58888/12 tak, že podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání Ing. J. P. zamítl a usnesení správního orgánu, odboru kanceláře starosty Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm, ze dne 2.8.2012, č.j. MěÚ/KS/30684/212/Ma potvrdil. V odůvodnění uvedl, že usnesením správního orgánu bylo odepřeno Ing. J. P. nahlédnout do spisu vedeného v přestupkové věci obviněné I. S. s odůvodněním, že není účastníkem řízení a nesvědčí jí právní zájem ani jiný vážný důvod. V daném případě chtěla odvolatelka nahlížet do spisu vedeného v rámci přestupkového řízení,

což jí nebylo správním orgánem umožněno s odůvodněním, že není účastníkem řízení, ani neprokázala právní zájem nebo jiný vážný důvod odůvodňující nahlédnutí do spisu. Kdo je účastníkem řízení v řízení o přestupku stanoví taxativním způsobem § 72 přestupkového zákona. Účastníkem řízení je vždy obviněný z přestupku /(písm. a)/, dále poškozený, pokud jde o projednávání náhrady škody způsobené přestupkem /písm. b)/, vlastník věci, která může být zabráná nebo byla zabráná, v části řízení týkající se zabrání věci /písm. c)/ a navrhovatel, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 68 odst. 1 cit. zákona /písm. d)/. Jiné osoby nemohou být účastníky řízení. Odvolatelka své účastenství v řízení, které ji opravňuje k nahlížení do spisového materiálu, dovozuje jak z ust. § 27 správního řádu, tak i z ust. § 72 písm. c) přestupkového zákona. Jak vyplývá z § 51 přestupkového zákona, obdobně to vyplývá i z § 1 odst. 2 správního řádu, vztahuje se na řízení o přestupcích správní řád jen v tom případě, že přestupkový zákon nestanoví něco jiného. Vzhledem k tomu, že přestupkový zákon obsahuje svoji vlastní komplexní úpravu okruhu účastníků řízení, nelze aplikovat ust. § 27 správního řádu o účastnících řízení. Odvolací orgán konstatuje, že odvolatelka neměla v přestupkové věci vedené správním orgánem pod sp. zn. MěÚ-RpR/19191/2012/Ma postavení účastníka řízení – nebyla osobou obviněnou z přestupku, ani v řízení nebyla projednávána otázka zabrání věci. Rovněž tak jí nesvědčilo ani postavení navrhovatele, neboť přestupek obviněné I. S. byl projednáván z úřední povinnosti, nikoliv na návrh, který by byl podán v souladu s § 68 přestupkového zákona (odvolatelka pouze podala podnět k zahájení řízení, který však není návrhem ve smyslu přestupkového zákona), ani postavení poškozeného, protože se v řízení neprojednávala otázka náhrady škody na majetku. Odvolatelka měla v předmětném řízení z procesního hlediska pouze postavení svědka. Svědek není účastníkem řízení, což lze dovodit z ust. § 55 odst. 1 správního řádu, z něhož plyne, že svědkem je každý, kdo není účastníkem řízení. Na základě výše uvedené odvolací orgán konstatuje, že nesvědčilo-li odvolatelce právo nahlížet do předmětného spisového materiálu z titulu účastenství v řízení, mohla do něj nahlížet pouze za předpokladu, že by prokázala právní zájem nebo jiný vážný důvod. Ze spisového materiálu vyplývá, že odvolatelka uváděla jako důvod nahlédnutí do spisového materiálu především účastenství v řízení a dále tvrdila, že v důsledku jednání obviněné Ivety Slovákové, která měla okopírovat její občanský průkaz, došlo k rozsáhlejšímu zneužívání osobních údajů získaných právě neoprávněnou kopií.

[7] Usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 2.8.2012 bylo rozhodnuto tak, že se Ing. J. P. k její žádosti ze dne 30.7.2012 odpírá nahlédnutí do správního spisu značky MěÚ-RpR-19191/212/Ma vedeného v řízení o přestupku dle § 16a odst. 1 písm. k) zák.č. 328/1999 Sb. proti obviněné I. S., neboť není účastníkem řízení a nesvědčí jí právní zájem ani jiný vážný důvod. V odůvodnění správní orgán uvedl, že s Ing. P. byl sepsán úřední záznam, v němž tato mimo jiné uvedla, že žádá o nahlížení do spisu uvedené značky. Svou žádost odůvodnila právním zájmem a vážným důvodem. Dále, že Ing. P. není účastníkem řízení – správní orgán o tomto rozhodl usnesením o určení, že osoba není účastníkem řízení dne 1.8.2012, vystupuje v předmětném řízení o přestupku pouze v pozici svědka. Ing. P. neprokázala právní zájem ani vážný důvod, ačkoliv byla správním orgánem k doložení materiálů prokazujících tento deklarovaný zájem a vážný důvod; do spisu chtěla nahlédnout před podáním svědecké výpovědi. Založen úřední záznam sepsaný 30.6.2012 před Městským úřadem v Rožnově pod Radhoštěm, ve kterém uvedeno, že Ing. J. P. se dostavila toho dne za účelem nahlédnutí do spisu ve věci neoprávněně pořízené oboustranné fotokopie jejího občanského průkazu. Jelikož

neprokázala právní zájem – náhradu majetkové škody, nebylo jí umožněno nahlédnout do spisu s tím, že není účastníkem řízení. V úředním záznamu dále zapsáno k věci vyjádření Ing. P. s tím, že dnes požaduje předložení spisu k nahlížení vzhledem k tomu, že prokazuje právní zájem a vážný důvod. Neoprávněným provedením kopie občanského průkazu bez jejího souhlasu paní S., zaměstnankyní firmy RADEKOV, s. r. o. dne 30.8.2011 došlo následně ke zneužití osobních údajů a podvodnému jednání, které je předmětem šetření příslušných orgánů. V důsledku skutečnosti, že od listopadu 2011, kdy byl podán podnět k řešení přestupku, nebylo Městským úřadem v Rožnově pod Radhoštěm konáno, došlo k rozsáhlejšímu zneužívání osobních údajů, což ji dlouhodobě a rozsáhle poškozuje. Ve věci probíhá i trestní šetření u Okresního soudu ve Vsetíně, pobočka Valašské Meziříčí a Ing. P. se domáhá postavení účastníka řízení, kdy je zároveň v pozici poškozené. Z toho titulu opakovaně žádá o nahlížení do spisu již od listopadu 2011.

[8] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo, tedy i řízení a rozhodnutí správního orgánu I. stupně v mezích žalobních bodů k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce přitom krajský soud vycházel z ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního.

[9] Při zhodnocení práva nahlížet do spisu je nutno vycházet z ustanovení § 38 správního řádu. Dle tohoto ustanovení je tímto právem nadán účastník řízení a jejich zástupci (odstavec 1) a dále osoby, jež nejsou v postavení účastníků řízení či jejich zástupců, ale prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod, a pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků řízení, popřípadě dotčených osob anebo veřejný zájem (odstavec 2).

[10] Soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkr. např. rozsudek ze dne 22.7.2010, čj. 9 As 17/2010 „*stanovení § 38 odst. 2 správního řádu váže oprávnění nahlédnout do spisu na prokázání vážných důvodů či právního zájmu. Nestačí tedy pouze povinnost tyto důvody tvrdit, ale též prokázat. Důkazní břemeno leží zcela nepochybně na žadateli o nahlédnutí do spisu*“. V rozsudku ze dne 28.2.2011 čj. 8 As 80/2010 Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*povinnost tvrzení a povinnost důkazní není ve vztahu k nahlížení do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu samoučelná. Jsou to totiž právě skutečnosti uváděné žadatelem o nahlížení do spisu a týkající se tvrzeného právního zájmu či jiného vážného důvodu, které správnímu orgánu umožňují posoudit, zda je v konkrétním případě namístě umožnit žadateli do spisu nahlédnout*“. A do třetice soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.6.2010, čj. 5 As 75/2009, kde soud dospěl k závěru, že „*v rámci správního řízení, které je zahájeno na návrh jiné osoby uplatňující právo na nahlížení do spisu, správní orgán pak nejen zkoumá, zda taková osoba prokázala důvodnost svého požadavku, ale z hlediska dodržení povinnosti, aby nahlédnutím do dokumentace nebylo porušeno státní, hospodářské, či služební tajemství nebo zákonem uložená či uznaná povinnost mlčenlivosti, také musí zjišťovat, zda a v jakém rozsahu může být spis zpřístupněn k nahlédnutí. Pokud správní orgán o takto provedeném správním řízení dospěje k závěru, že právo na zpřístupnění spisu navrhovatel nemá, event., že toto právo může realizovat v omezeném rozsahu, vyjádří to ve svém rozhodnutí*“.

[11] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že:

- dne 30.7.2012 sepsán úřední záznam, o obsahu, že se dostavila Ing. J. P. na Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm, kancelář č. 104 za účelem nahlédnutí do spisu ve věci neoprávněně pořízené oboustranné fotokopie jejího občanského průkazu. Žádala o nahlédnutí do spisu vzhledem k tomu, že prokazuje právní zájem a vážný důvod k nahlížení do spisu, neboť neoprávněným provedením kopie jejího občanského průkazu bez jejího souhlasu paní I. S., zaměstnankyní firmy RADEKOV spol. s r.o, které bylo provedeno dne 30.8.2011 touto pracovnící, došlo následně ke zneužití osobních údajů a podvodnému jednání, které je předmětem šetření příslušných orgánů. Dle citovaného záznamu jí nebylo umožněno nahlédnout do spisu s odůvodněním, že neprokázala naléhavý právní zájem-náhradu majetkové škody a není účastníkem řízení;
- usnesením ze dne 2.8.2012 č.j. MěÚ/KS/30684/2012/Ma Městský úřad v Rožnově pod Radhoštěm, odbor kanceláře starosty rozhodl tak, že Ing. J. P. se odpírá nahlédnutí do správního spisu zn. MěÚ-RpR/19191/2012/Ma vedeného k řízení o přestupku dle § 16a) odst. 1 písm. k) zákona č. 328/1999 Sb. proti obviněné I. S., neboť není účastníkem řízení a nesvědčí jí právní zájem ani jiný vážný důvod (viz. odstavec 7 tohoto rozsudku);
- založeno odvolání žalobkyně ze dne 27.8.2012, které sice je označeno jako odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm o určení, že osoba není účastníkem řízení, tedy, že se odvolává proti rozhodnutí ze dne 1.8.2012 - usnesení o určení, že osoba není účastníkem řízení. Obsahem odvolání však nenapadá jen rozhodnutí o tom, že není účastníkem řízení, ale současně uvedla, že dne 30.7.2012 opět požadovala jako účastník řízení na MěÚ Rožnov pod Radhoštěm předložení spisu a umožnění nahlížení do kompletního spisu, týkajícího se dané věci přestupku neoprávněného pořízení oboustranné kopie jejího občanského průkazu bez jejího souhlasu, kterého se dopustila I. S. Toto jí nebylo umožněno. Správní orgán toto odvolání vyhodnotil dle obsahu jako odvolání i proti usnesení o odepření nahlédnutí do spisu;
- rozhodnutím Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm ze dne 8.8.2012 bylo řízení vedené o přestupku neoprávněně pořízené fotokopie občanského průkazu podle § 16a odst. 1 písm. k) zákona č. 328/1999 Sb., kterého se měla dopustit I. S. tím, že dne 30.8.2011 pořídila neoprávněně fotokopie občanského průkazu paní J. P., zastaveno, neboť spáchání přestupku nebylo prokázáno.

[12] Soud nejdříve konstatuje, že je mu známo z jeho rozhodovací činnosti, že žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ve věci rozhodnutí, že žalobkyně není účastnicí řízení v přestupkovém řízení obviněné I. S. pro skutek, že provedla oboustrannou fotokopii občanského průkazu žalobkyně bez jejího souhlasu, byla projednána pod spis. zn. 58A 7/2013.

[13] Krajský soud vzal za prokázáno a mezi účastníky bylo nesporné, že žalobkyně tvrdila, že žalovaný svým rozhodnutím ze dne 2.8.2012 závažným způsobem zasáhl do jejich práv, jestliže jí nebylo umožněno nahlédnout do správního spisu, ač prokázala právní zájem a vážný důvod – zneužití jejích osobních údajů. Žalobkyně však blíže zneužití osobních údajů nekonkretizovala.

[14] Předmětem tohoto řízení nebylo posouzení, zda žalobkyni svědčilo postavení účastníka řízení, z jehož titulu by měla právo nahlížet do spisu, nýbrž zda dle ust.

§ 38 odst. 2, správního řádu, prokázala právní zájem nebo jiný vážný důvod. Krajský soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že žalobkyně neprokázala ani právní zájem ani jiný vážný důvod. Žalobkyně pouze tvrdila, že ofocení jejího občanského průkazu došlo k zneužití jejích osobních dat, avšak blíže zneužívání osobních dat správním orgánům nepředestřela. Neuvedla-li žalobkyně v řízení před správním orgánem žádné konkrétní důvody, které by svědčily o jejím právu nahlédnout do spisu ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu, nelze správnímu orgánu vytýkat, že porušil citované ustanovení.

[15] Po provedeném řízení a hodnocení důkazů /§ 77 s.ř.s./ soud žalobu z důvodů výše uvedených zamítl, neboť není důvodná /§ 78 odst. 7 s.ř.s./. Za souhlasu účastníků řízení rozhodl soud ve smyslu § 51 odst.1 s.ř.s. o věci samé bez jednání.

[16] Účastníkům řízení nebyla náhrada nákladů řízení ve smyslu ustanovení § 60 odst.1, 4 zákona č. 150/2002 Sb. přiznána, neboť žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval. (Usnesením ze dne 13.6.2013 č.j. 58A 8/2013-24 krajský soud přiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků.)

[17] Usnesením ze dne 5. května 2014 č.j. 58A 8/2013-51 krajský soud žalobkyni ustanovil pro řízení jiného zástupce z řad advokátů, a to Mgr. Radima Vašendu. Dle soudního spisu ustanovenému zástupci žádné náklady nevznikly a nebyly prokázány ani žádné úkony právní pomoci, proto bylo rozhodnuto tak, že se mu odměna nepřiznává.

[18] Výrok IV. tohoto rozsudku je odůvodněn ustanovením § 35 odst. 8 s.ř.s., dle kterého ustanovenému advokátovi odměnu a hotové výdaje za zastupování platí stát. V dané věci byla odměna přiznána advokátovi JUDr. Milanu Matulovi samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 26. ledna 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně